

Αξίζει τον κόπο:
ενέργεια, έργο, θάνατος,
στην ανατολική Μεσόγειο και στη μέση Ανατολή

Αυτό που ονομάζεται “ενέργεια” είναι το ίδιο σημαντικό για την ύπαρξη, την εξέλιξη και την “ανάπτυξη” του καπιταλισμού όσο εκείνο που λέγεται “εργασία”. Ειδικά εφόσον δομικό συστατικό στοιχείο του καπιταλισμού είναι *οι μηχανές*. Οι οποίες για να “δουλεύουν”, για να “παράγουν έργο”, απαιτούν κάποιο είδος κινούσας αιτίας.

Αυτά είναι κοινότοπα, αλλά πρέπει να τα θυμήσουμε. Γιατί όσο περισσότερο μηχανοποιείται ο καπιταλισμός τόσο περισσότερο ενεργειοβόρος γίνεται. Αλλά, επίσης, τόσο περισσότερο περνάει απαρατήρητη η θέση της “ενέργειας” ακόμα και στην καθημερινή ζωή...

Αν το προηγούμενο είναι κοινότοπο, το επόμενο ίσως δεν είναι τόσο: οι μεγάλοι, “παγκόσμιοι” πόλεμοι του καπιταλιστικού κόσμου, ο πρώτος, ο δεύτερος, ο τρίτος (ο επονομαζόμενος “ψυχρός”) έγιναν *και* για τον έλεγχο των “πηγών ενέργειας” που ήταν απαραίτητοι για τον έναν ή τον άλλο (εθνικό) καπιταλισμό. Είναι γνωστό αυτό; Στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο τα πετρέλαια της Μοσούλης και του Κιρκούκ ήταν “μήλο της έριδας” - και η μοιρασιά των πετρελαιοφόρων τμημάτων της τότε οθωμανικής αυτοκρατορίας, της αραβικής χερσονήσου κατά κύριο λόγο, μεταξύ των τότε μεγάλων ιμπεριαλισμών (αγγλίας και γαλλίας) ήταν το αποτέλεσμα. Στη συνέχεια, στο δεύτερο, η αποκλεισμένη από απευθείας πρόσβαση σε πετρελαιϊκές πηγές γερμανία προσπάθησε να φτάσει στα πετρέλαια το Καυκάσου. Στον τρίτο η απειλή μιας “ενεργειακής Αποκάλυψης” (χρήση πυρηνικών όπλων) κράτησε τους μεγαλύτερους ανταγωνιστές μακριά από μια απευθείας αναμέτρηση, και ο πόλεμος εξελίχθηκε γύρω γύρω, όχι μόνο για τον έλεγχο πηγών ενέργειας αλλά και πολλών άλλων πρώτων υλών.

Συνεπώς πρέπει να κρατήσουμε ότι αυτό που είναι μια σημαντική βάση για το σύνολο του καπιταλιστικού κόσμου, η ενέργεια, οι πηγές ενέργειας, η μεταφορά των πρώτων υλών ενέργειας, είναι ταυτόχρονα ένας σοβαρός υλικός λόγος για οξυμένες ενδοκαπιταλιστικές συγκρούσεις. Για πολέμους.

Στο μεγαλύτερο μέρος του καπιταλιστικού 20ου αιώνα το πετρέλαιο ήταν το *στρατηγικό ενεργειακό υλικό / εμπόρευμα*. Αφενός λόγω της μαζικής χρήσης μηχανών εσωτερικής καύσης, αφετέρου λόγω της ανάπτυξης της τεχνολογίας διύλισης, που έδινε (απ' το πετρέλαιο) και μια σειρά ακόμα παράγωγα (πλαστικά, διάφορα χημικά). Πέρα απ' το πετρέλαιο το συμπληρωματικό είδος ενέργειας, στο δεύτερο μισό του αιώνα, ήταν η πυρηνική.

Ούτε το πετρέλαιο ούτε η πυρηνική ενέργεια (για πολιτική χρήση: παραγωγή ηλεκτρισμού) υπήρξαν “ειρηνικές” ενεργειακές βάσεις για τον καπιταλιστικό κόσμο· πέρα απ’ αυτούς καθαυτούς τους παγκόσμιους πολέμους. Καθώς η αραβική χερσόνησος και η βόρεια αφρική (αραβική επίσης) ήταν ο βασικότερος προμηθευτής μεγάλων ποσοτήτων φτηνού και καλής ποιότητας “ακατέργαστου πετρελαίου” προς τον βιομηχανικό, καπιταλιστικό βορρά, τα σχετικά καθεστώτα απέκτησαν έναν “κεντρικό ρόλο” μέσα στην παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων. Το 1973, εξαιτίας της δυτικής βοήθειας στο Ισραήλ (πόλεμος 6 ημερών) αυτά τα αραβικά καθεστώτα *κήρυξαν μποϊκοτάζ πωλήσεων πετρελαίου* προς μια σειρά δυτικών κρατών (ΗΠΑ, Αγγλία, Ευρώπη) με αποτέλεσμα αυτό που ονομάστηκε τότε “παγκόσμια πετρελαϊκή κρίση”. Εκείνο το μποϊκοτάζ προκάλεσε μεγάλη άνοδο των διεθνών τιμών του πετρελαίου από άλλες πηγές (αφρική, λατινική αμερική), ενεργειακές ελλείψεις στην πρωτοκοσμική καπιταλιστική παραγωγή, και διάφορα άλλα.

Παρότι ξεπεράστηκε με διπλωματικά και όχι στρατιωτικά μέσα, εκείνη η δεκαετία (του '70) έδειξε ότι η πετρελαϊκή βάση του καπιταλισμού δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί σταθερή. Ούτε και αιώνια: τα κοιτάσματα δεν είναι απεριόριστα, και το πετρέλαιο που εξορύσσεται δεν αντικαθίσταται από καινούργιο (στα ίδια κοιτάσματα).

Λογικά θα περίμενε κανείς ότι η σχετικοποίηση της πετρελαϊκής ενεργειακής βάσης του καπιταλισμού θα ενίσχυε την πυρηνική ενεργειακή βάση του. Πράγματι, έτσι θα πήγαιναν τα πράγματα, αν δεν εμφανιζόταν το *αντιπυρηνικό κίνημα* σχεδόν στο σύνολο των αναπτυγμένων πρωτοκοσμικών κρατών. Αυτό το κίνημα, μαζικό, δυναμικό, ανθεκτικό, κατέφερε να οδηγήσει στο “πάγωμα” της δημιουργίας καινούργιων πυρηνικών σταθμών σε μια σειρά κρατών: στην γερμανία, στην αγγλία, και στην βόρεια αμερική - προετοιμάζοντας, οδηγώντας προς τις έρευνες και τις εφαρμογές που άρχισαν να αναπτύσσονται απ’ την δεκαετία του ‘80, και ονομάστηκαν “εναλλακτικές” ή “ανανεώσιμες πηγές ενέργειας”.

Όλα αυτά είναι σημαντικά και ενδιαφέροντα, αλλά θα χρειαζόνταν πολλές εκδηλώσεις για να τα παρουσιάσουμε διεξοδικά. Οπότε θέλουμε να τονίσουμε εδώ ένα βασικό *πολιτικό στοιχείο* της πετρελαϊκής φάσης του καπιταλιστικού 20ου αιώνα. Πως μεταφερόταν το ακατέργαστο πετρέλαιο απ’ τα “τριτοκοσμικά” πετρελαιοπηγάδα στα πρωτοκοσμικά δουλίστήρια; Με ειδικά πλοία. Τάνκερ.

Η θαλάσσια μεταφορά αυτού του τόσο πολύτιμου υλικού, σήμαινε δύο πράγματα: Πρώτον την ανάπτυξη ενός τομέα θαλάσσιων μεταφορών στρατηγικού χαρακτήρα (τα τάνκερ) στον οποίο πήραν γρήγορα κεντρική θέση έλληνες εφοπλιστές, με την βοήθεια των ηπα. Και δεύτερον, ότι εκείνο το καπιταλιστικό κράτος που θα ήταν η “μεγαλύτερη θαλάσσια δύναμη”, η στρατιωτική δύναμη με το μεγαλύτερο πολεμικό ναυτικό, θα γινόταν *de facto* ο “ελεγκτής” (ή ο “προστάτης” - νταβατζής) της διακίνησης του πετρελαίου απ’ τις πηγές του στην καπιταλιστική αξιοποίησή του. Πρόκειται, φυσικά, για τις ηπα.

Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι η ναυτική “παντοκρατορία” των ηπα στον 20ο αιώνα είναι συνδεδεμένη με το πετρέλαιο σαν στρατηγική ενεργειακή βάση του καπιταλιστικού κόσμου.

Αυτοί οι δύο παράγοντες που χρονικά συνέπεσαν, στα ‘70s και στα ‘80s, δηλαδή απ’ την μια μεριά το “πετρελαϊκό σοκ” και απ’ την άλλη η ανάπτυξη αντιπυρηνικών και ευρύτερα οικολογικών κινημάτων στον πρώτο κόσμο, απ’ τα τέλη των ‘70s και στα ‘80s, άρχισαν να ωθούν την έρευνα και τις εφαρμογές προς καινούργιους “ενεργειακούς δρόμους”. Ήδη στα τέλη της δεκαετίας του ‘80 και στις αρχές της δεκαετίας του ‘90, η τότε “ενωμένη ευρώπη”, με ανανεωμένη την “διεθνή αυτοπεποίθησή της” (μετά την διάλυση του ανατολικού μπλοκ) μπορούσε να φανταστεί ένα “ενεργειακό / καπιταλιστικό μέλλον” που δεν θα ήταν ούτε *πυρηνικό* ούτε *πετρελαϊκό*. Αυτό το δεύτερο είχε να κάνει όχι απλά με την “απεξάρτηση” του ευρωπαϊκού καπιταλισμού απ’ τις τριτοκοσμικές “πετρελαιοπηγές”· αλλά και την “χειραφέτησή” της απ’ τον *αμερικανικό ενεργειακό έλεγχο*. Η “καθαρή ενέργεια” δεν ήταν, λοιπόν, μια οικολογικά ευαίσθητη στάση ειδικά για πολλά ευρωπαϊκά κράτη. Ήταν και προσπάθεια “απελευθέρωσής” τους απ’ τις ηπα.

Κάπου εκεί, στα ‘80s, άρχισε να δίνεται προσοχή και στο “φαινόμενο του θερμοκηπίου”. Ή, ειπωμένο

αλλιώς, “στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα” στην ατμόσφαιρα. Το διοξείδιο του άνθρακα είναι υποχρεωτικό παράγωγο της καύσης υδρογονανθράκων. Συνεπώς το πετρέλαιο και η χρήση του άρχισε να ενοχοποιείται και επιστημονικά / τεχνικά, σαν ο καταστροφέας του πλανήτη.

Αυτές οι αλλαγές, που ξεκίνησαν τότε και συνεχίζονται, δεν έχουν αποκτήσει οριστική μορφή, δεν θα μπορούσαν να μην έχουν *γεωπολιτικές συνέπειες*. Θα έρθουμε σ’ αυτό το θέμα στη συνέχεια.

Ενόςω, λοιπόν, είχε ξεκινήσει αυτό που θα λέγαμε *αλλαγή ενεργειακού παραδείγματος* μέσα στον καπιταλιστικό κόσμο, υπήρξε και μια άλλη εξέλιξη, κατά κάποιον τρόπο “εσωτερική” μέσα στο προηγούμενο ενεργειακό μοντέλο, αυτό που βασιζόταν στην υδρογονάνθρακες. Αυτή ήταν η αύξηση της χρήσης του *φυσικού αερίου* (που είναι ορυκτό, συνήθως και κυρίως μεθάνιο) αντί για την χρήση πετρελαίου.

Το φυσικό αέριο έχει διάφορα ενδιαφέροντα πλεονεκτήματα σε σχέση με το πετρέλαιο. Πρώτα απ’ όλα είναι εξαιρετικά φτηνό στην “χοντρική”. Για παράδειγμα σήμερα ένα βαρέλι πετρελαίου (στην χοντρική) κάνει σήμερα 75 δολάρια· ενώ η ποσότητα φυσικού αερίου που έχει την ίδια “ενεργειακή αξία” (περίπου 165 κυβικά μέτρα) κάνει μισό δολάριο! Αυτό σημαίνει ότι στην λιανική εμπορευματοποίηση του φυσικού αερίου υπάρχουν πολύ μεγαλύτερα περιθώρια κέρδους.

Το άλλο πλεονέκτημα του φυσικού αερίου είναι ότι καίγεται με σημαντικά μειωμένες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Με κριτήριο την παραγωγή μιας κιλοβατώρας, η χρήση φυσικού αερίου προκαλεί την μισή εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα σε σχέση με την χρήση λιγνίτη, και 40% λιγότερη απ’ την χρήση πετρελαίου. Έχει επίσης ελάχιστες εκπομπές διοξειδίου του θείου και του αζώτου, πάντα σε σχέση με τα υπόλοιπα. Είναι, δηλαδή, το πιο “οικολογικά φιλικό” απ’ τις βασικές ορυκτές πηγές ενέργειας.

Επιπλέον η χρήση του για παραγωγή ρεύματος μπορεί να συνδυαστεί εύκολα με τις λεγόμενες “ανανεώσιμες πηγές” ενέργειας (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες) και την υδροηλεκτρική παραγωγή. Τέλος μπορεί να αξιοποιηθεί στις “κυψέλες ενέργειας” (ή “κυψέλες υδρογόνου”), μια τεχνολογία που βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν έχει βγει ακόμα στο εμπόριο. Τέλος σε κάποια υγροποιημένη μορφή χρησιμοποιείται ήδη για κινητήρες αυτοκινήτων, ενώ έχει προχωρήσει η τεχνολογία χρήσης του για κινητήρες αεροπλάνων.

Έχει ένα ακόμα χαρακτηριστικό. Καθώς είναι αέριο μεταφέρεται εύκολα και σχετικά φτηνά με *αγωγούς*. Χερσαίους ή, αν είναι απαραίτητο, υποθαλάσσιους. Μπορεί να μεταφερθεί και με πλοία, με μορφή υγρού. Υγροποιημένο φυσικό αέριο. Όμως για να γίνει κάτι τέτοιο θέλει πολύ ακριβές εγκαταστάσεις υγροποίησης (και ψύξης), ενώ και τα πλοία που θα το μεταφέρουν χρειάζεται να έχουν την κατάλληλη μορφή και υποδομή. Επιπλέον χρειάζεται στον τόπο παραλαβής (λιμάνι) εξίσου ακριβές εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης / απόψυξης.

Διαπιστώνει κανείς, λοιπόν, ότι στη φάση της αλλαγής ενεργειακού μοντέλου, κυρίως της (εν μέρει τουλάχιστον) απομάκρυνσης απ' την χρήση του πετρελαίου, εμφανίζεται το φυσικό αέριο σαν ένας “αντικαταστάτης” φτηνός, οικολογικός... και διακινούμενος έξω απ' το παραδοσιακό μοντέλο ενεργειακής κυριαρχίας των ηπα!!! *θα μπορούσε να είναι κάτι σαν γεωπολιτικό σοκ; Ναι, είναι.*

Πως αντιδρά η (άλλοτε) “μόνη υπερδύναμη” σ' αυτές τις εξελίξεις; Το πρώτο που έκανε, και το έχει κάνει με επιτυχία, ήταν να διακόψει εντελώς την χρήση των πετρελαϊκών (και λοιπών) κοιτασμάτων εκτός συνόρων, και να γυρίσει στα εντός επικράτειας, αυτά που υπήρχαν αλλά είχαν εγκαταλειφθεί, ή καινούργια (σχιστολιθικό πετρέλαιο) που είναι επικίνδυνα στην εξόρυξή τους. Οι ηπα *ΔΕΝ άλλαξαν ενεργειακό*

μοντέλο· επεδίωξαν (και κατάφεραν) να γίνουν “αυτάρκειες σε υδρογονάνθρακες”. Πράγμα που σημαίνει ότι πλέον τις άλλοτε “πηγές” (π.χ. αραβική χερσόνησο) μπορούν να τις αντιμετωπίζουν όπως κρίνουν χωρίς να κινδυνεύουν να ξεμείνουν από καύσιμα... Μπορούν να τις αντιμετωπίζουν σαν *προμηθευτές των ανταγωνιστών τους*· ειδικά της κίνας.

Το πρώτο λοιπόν ήταν η επιτροπή στην αυτάρκεια. Και το δεύτερο ήταν και είναι η προσπάθεια να συνεχίσουν να ελέγχουν την ενεργειακή βάση των ανταγωνιστών τους, τόσο της ευρώπης όσο και της κίνας. Αυτό, ειδικά, στην ευρώπη, οι ηπα το πουλάνε ως εξής: *να μην εξαρτάται η ευρώπη απ’ το φυσικό αέριο της ρωσίας ή/και των συμμάχων της*. Φυσικά πρόκειται για παραμύθι. Απόδειξη είναι ότι δεν είναι η γερμανία που “ανησυχεί” για τους δύο αγωγούς που την προμηθεύουν φυσικό αέριο απ’ την ρωσία (“βόρειος αγωγός” 1 και 2), μήπως είναι “εξαρτημένη” απ’ την Μόσχα, αλλά οι ηπα είναι που θυμώνουν. Επειδή χάνουν τον έλεγχο.

Η κίνηση του αμερικανικού κράτους υπέρ της “αυτάρκειας σε υδρογονάνθρακες” δεν είναι τόσο μια “οικονομική επιλογή”, παρότι έδωσε μεγάλη ώθηση στην “εσωτερικής έδρασης” αμερικανική βιομηχανία. Ήταν και είναι μια *πολιτική - γεωπολιτική* κίνηση. Που μόνη λογική εξήγηση έχει την καταστροφή διάφορων πηγών ενέργειας που χρησιμοποιούν οι ανταγωνιστές της, αν χρειαστεί κι αν αυτό επιβάλλουν τα αμερικανικά συμφέροντα. Ήδη η εισβολή και η κατοχή του ιράκ ήταν μια τέτοια σαφής πράξη: μπλοκαρίσματος της σημαντικής πετρελαϊκής βιομηχανίας (αυτό έγινε, το θυμίζω, το 2003).

Μ’ αυτήν την έννοια το ότι ένα κράτος συμμαχικό των ηπα, το ισραήλ, ξεκίνησε να μιμηθεί αυτήν την “αυτάρκεια” είναι και ενδιαφέρον και ιδιαίτερα ανησυχητικό. Γιατί το ισραήλ δημιουργήθηκε σαν προκχωρημένο πρωτοκοσμικό φυλάκιο στη μέση Ανατολή, επειδή ακριβώς η μέση Ανατολή ήταν ο πετρελαϊκός προμηθευτής του δυτικού καπιταλισμού. Συνεπώς, όταν το “μεγάλο αφεντικό” μαζεύει τις ενεργειακές του προμήθειες απ’ την περιοχή, κι όταν ο “μικρός αλλά θηριώδης χωροφύλακας” προσπαθεί να γίνει ενεργειακά αυτάρκης, *κάτι κακό σχεδιάζεται για όλη την περιοχή*.

Εν πάσει περιπτώσει στα ’00s άρχισαν εντατικές προκαταρκτικές έρευνες στην αοζ του ισραήλ για το ενδεχόμενο να υπάρχουν εκεί πετρελαϊκά κοιτάσματα ή κοιτάσματα φυσικού αερίου. Και στα τέλη της δεκαετίας, το 2009 συγκεκριμένα, υπήρξε η πρώτη αξιοσημείωτη επιτυχία: η ανακάλυψη ενός κοιτάσματος φυσικού αερίου αρκετά μεγάλου ώστε να είναι αξιοποιήσιμο (Tamar).

Η ανακάλυψη των ισραηλινών κοιτασμάτων και, η ενδεχόμενη ανακάλυψη και άλλων (το τεράστιο αιγυπτιακό είναι ένα τέτοιο) είναι προφανές ότι ενδιέφερε και την Ουάσιγκτον. Γιατί; Επειδή θα μπορούσε ένα καλό μέρος απ’ το φυσικό αέριο να διοχετευτεί στη ευρώπη, κυρίως στη νότια ευρώπη. Πως; Για τους αισιόδοξους (και το ελληνικό κράτος ήταν / είναι ανάμεσά τους) μέσω ενός υποθαλάσσιου αγωγού... Για τους ρεαλιστές μέσω της υγροποίησής του στις δύο μεγάλες εγκαταστάσεις που διαθέτει το αιγυπτιακό

κράτος· και ύστερα μέσω πλοίων. Συνεπώς η Ουάσιγκτον μπορεί να ελπίζει ότι θα διατηρήσει ένα μέρος τουλάχιστον του ενεργειακού ελέγχου της ευρώπης...

Το ζήτημα είναι όμως, και ήταν το πρώτο που είπαμε, ότι η ενεργειακή βάση και η αξιοποίησή της, εμπορική και γεωπολιτική, είναι βασική αιτία πολέμων, ακόμα και παγκόσμιων. Στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει καλύτερη και φτηνότερη λύση απ' το LNG. Ποια λύση; *Αγωγοί*. Χερσαίοι αγωγοί. Απ' το Ιράν και το Κατάρ. Μετά την Ρωσία (που έχει αυτή την στιγμή τα μεγαλύτερα αποθέματα φυσικού αερίου στον κόσμο, περίπου 48 τετράκις εκατομμύρια κυβικά μέτρα· και οι σχετικές έρευνες συνεχίζονται), το Ιράν είναι το δεύτερο στην παγκόσμια κατάταξη αποθεμάτων (34 τετράκις εκατομμύρια κυβικά μέτρα, κι εδώ επίσης συνεχίζονται οι έρευνες), και το Κατάρ είναι το τρίτο (με 24 τετράκις εκατομμύρια κυβικά). Έναντι αυτών των τεράστιων ποσοτήτων το Ισραήλ έχει μόλις 200 τρισεκατομμύρια, και βρίσκεται στην 49η θέση στην παγκόσμια λίστα, (ενώ από κάτω του βρίσκεται η ίδια η Γερμανία, με 175 τρισ. κυβικά).

Rank	Country/Region	Natural gas proven reserves (million m ³)
1	 Russia	47,800,000
2	 Iran (see: Natural gas reserves in Iran)	34,020,000
3	 Qatar	24,530,000
4	 United States (see: Natural gas in the United States)	9,659,000
5	 Saudi Arabia	8,489,000
6	 Turkmenistan	7,504,000
7	 United Arab Emirates	6,091,000
8	 Venezuela	5,617,000
9	 Nigeria	5,111,000
10	 Algeria	4,504,000
45	 Angola	271,800
46	 Syria	240,700
47	 Papua New Guinea	226,500
48	 Timor-Leste	200,000
49	 Israel	199,000
50	 Germany	175,600
51	 Ghana	165,000

Για ποιον λόγο, λοιπόν, η ευρώπη, νότια ή ολόκληρη, να προτιμήσει το *ακριβό* (καθότι υγροποιημένο) φυσικό αέριο του ισραήλ (ή της κύπρου) και όχι το άφθονο και σαφώς φτηνότερο του ιράν και του κατάρ, μέσω χερσαίων αγωγών;

Σημειώστε κι αυτό: η αλγερία βρίσκεται στη 10 θέση των αποθεμάτων, και ήδη ιταλία και γαλλία τροφοδοτούνται από εκεί με φυσικό αέριο... Πράγμα που σημαίνει ότι δεν έχουν ανάγκη τα μικρά ισραηλινά αποθέματα, ή τα προς το παρόν φανταστικά νοτιοκυπριακά. Επίσης ο λίβανος αναφέρεται στην 30η θέση και η συρία στην 46η, πιο πάνω απ' το ισραήλ... Και πάλι δεν θα ακούσετε τίποτα γι' αυτά...

Μέσω χερσαίων αγωγών; Είπαμε “μέσω χερσαίων αγωγών”; Δηλαδή μέσα από ποια κράτη θα γλυτώσουν αυτές οι μεγάλες ποσότητες φυσικού αερίου τον αμερικανικό έλεγχο καθ' οδόν προς την ευρώπη;

Ας δούμε λοιπόν:

Ποιός είναι ο πιο λογικός, σύντομος και φτηνός δρόμος για να μεταφερθεί το άφθονο φυσικό αέριο που υπάρχει εδώ προς την ευρωπαϊκή αγορά;

Αυτός

Μια ενδεικτική διαδρομή, η οποία δεν είναι καθόλου απαραίτητο να τελειώνει στη θάλασσα, μπορεί να συνεχίζει χερσαία μέσω τουρκίας, βουλγαρίας κλπ.

Proposed Iran-Iraq-Syria Pipeline

Εκτός, λοιπόν, απ' τα παραγωγά κράτη (ιράν, κατάρ) σ' αυτή την λογική λύση θα εμπλέκονταν και τα εξής: ιράκ, συρία, τουρκία...

Μπορείτε να υποθέσετε τώρα γιατί συμβαίνει αυτό που συμβαίνει εδώ και κάτι χρόνια τόσο στην συρία όσο και στο ιράκ· και γιατί απειλείται πλέον και το ιράν και η τουρκία.

Μπορούμε να συζητήσουμε πιο αναλυτικά κάποια πράγματα αργότερα, αν θέλετε. Ας μείνουμε προς το

παρόν: οι χερσαίοι δρόμοι μεταφοράς φυσικού αερίου στην ευρώπη ξεφεύγουν απ' τον αμερικανικό έλεγχο, και γι' αυτό γίνεται κάθε τι για να "σαμποταριστούν".

Αντίθετα, κάποιοι θαλάσσιες μεταφοράς συμφέρουν τόσο τις ηπα όσο και τους συμμάχους της, αν και αφορούν πολύ μικρότερες ποσότητες και ανεβάζουν πολύ την τιμή του φυσικού αερίου.

Οπότε, σ' αυτό το σημείο έρχονται και κάθονται επί σκηνής οι ελληνικές (και ελληνοκυπριακές) φαντασιώσεις, τα όποια συμφεροντα, και η "ενεργειακή διάσταση" της ελληνο- ισραηλινής συμμαχίας: Ένας πολύ μακρύς υποθαλάσσιος αγωγός, που θα παίρνει ότι περισσεύει απ' τα ισραηλινά κοιτάσματα, ότι βρεθεί και περισσεύει απ' τα νοτιοκυπριακά, και το αιγυπτιακό γκάζι, για να το φέρει ως τη νότια ευρώπη.

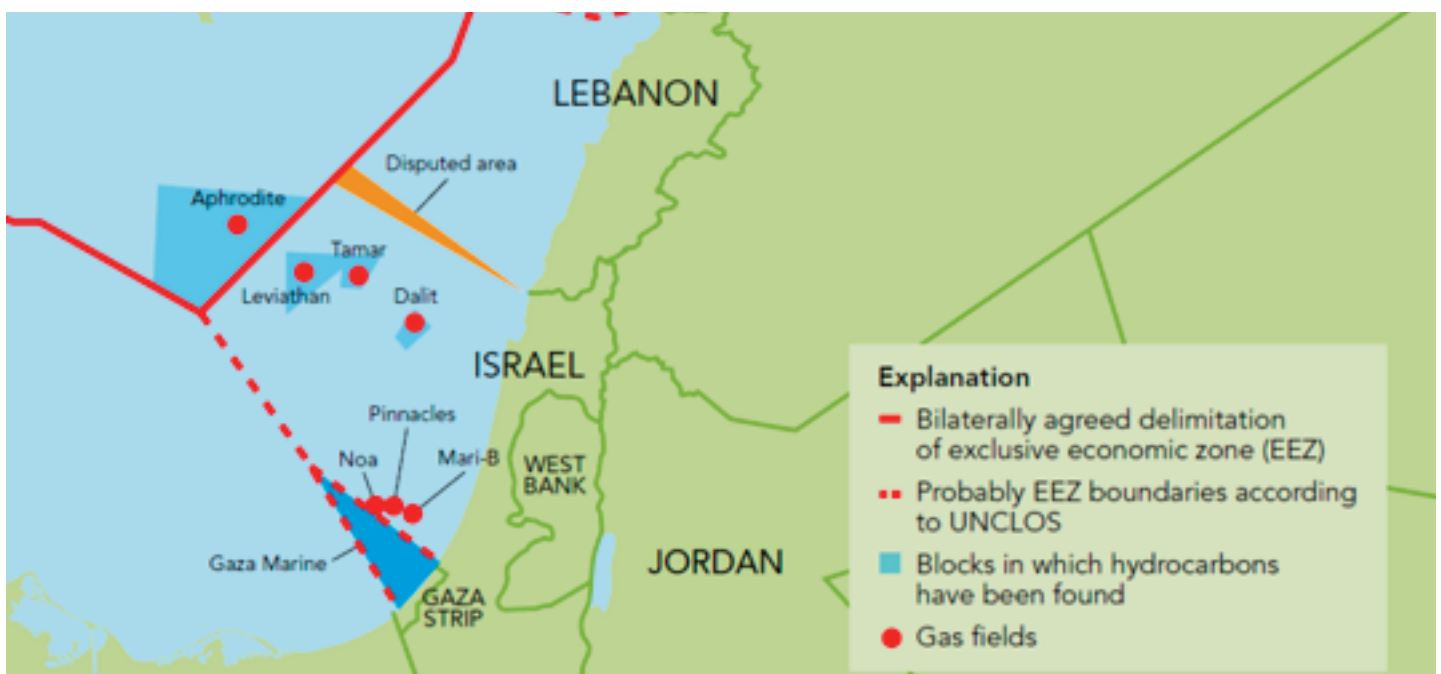
Υπάρχουν όμως κάτι "λεπτομέρειες" εδώ.

Λεπτομέρεια πρώτη: υπάρχει μια λωρίδα γης στα νότια της ισραηλινής επικράτειας, που λέγεται "λωρίδα της Γάζας". Αυτή η λωρίδα γης ανήκει σ' ένα υποτιθέμενο "παλαιστινιακό κράτος".

Έχει αυτή η λωρίδα αοζ, θαλάσσια ζώνη αποκλειστικής εκμετάλλευσης και, άρα, σοβαρή πιθανότητα για κοιτάσματα φυσικού αερίου; Όχι! λέει μεταβδελυγμίας το Τελ Αβίβ και συμφωνούν μαζί του οι σύμμαχοί του. Συνεπώς το ελληνοισραηλινό *ripedream* είναι *σαφέστατα αντιπαλαιστινιακό!* “Ας πάνε στο διάολο οι παλαιστίνιοι”...

Υπάρχει και μια εκδοχή παραχώρησης:

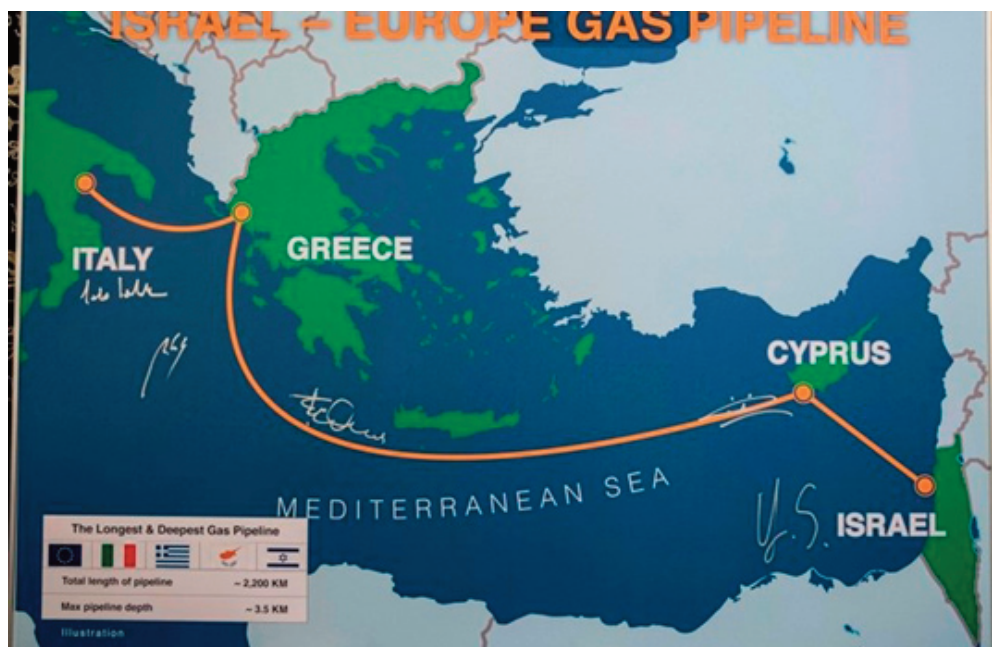

Να τους δοθεί ένα “τριγωνάκι”.... και όχι, βέβαια, μια ζώνη - υπάρχουν εξακριβωμένα κοιτάσματα εκεί (noa, mari-b, rinnacles), σιγά μην τα πάρουν.

Αλλά μπασσα... Πρέπει πρώτα να φτιάξουν κράτος, να το αναγνωρίσει το Τελ Αβίβ, να σταματήσει τον αποκλεισμό από ξηράς και θαλάσσης...

Αυτή είναι, λοιπόν, η μία λεπτομέρεια του ελληνο-ισραηλινού ονείρου: *ενάντια στην παλαιστίνη.*

Λεπτομέρεια δεύτερη: μιας και πιάσαμε την λέξη “αοζ” στο στόμα μας. Ας ξαναδούμε τον χάρτη του ελληνο-ισραηλινού (φιλοαμερικάνικου) ονείρου:

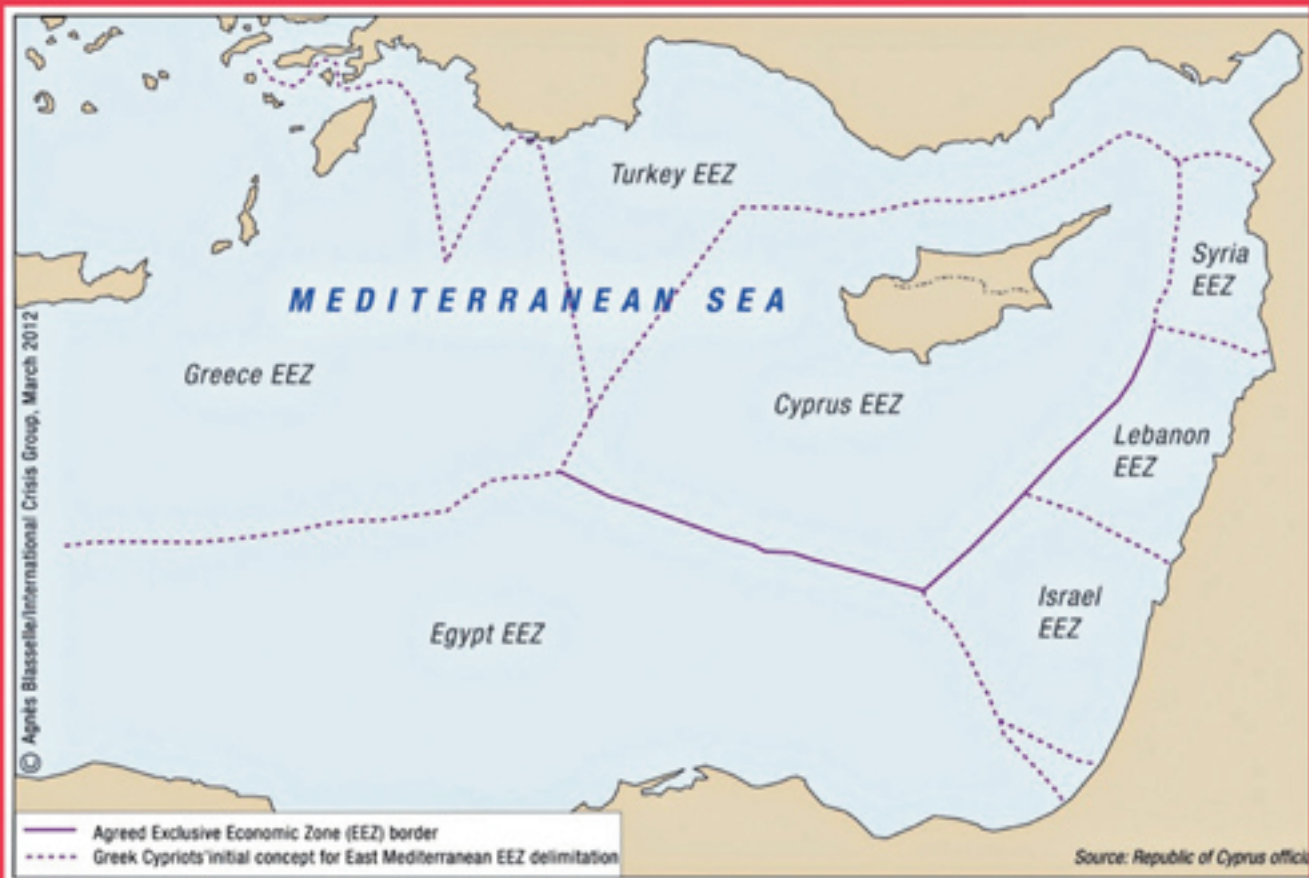
Από που περνάει αυτός ο αγωγός; Απ’ τις αοζ ποιων κρατών;

Το ελληνικό κράτος έχει μια διαβολεμένη ιδέα: ότι του ανήκει το μεγαλύτερο μέρος της ανατολικής Μεσογείου...

Διατείνεται ότι αυτό το μικρό νησάκι που είναι εκεί (πάνω χάρτης) έχει αοζ, οπότε φτιάχνει έναν τέτοιο χάρτη για την ελληνική θαλάσσια ηγεμονία στην ανατολική Μεσόγειο. Φυσικά αυτό είναι εντελώς άκυρο και παράνομο: υπάρχουν πολλές αποφάσεις του διεθνούς δικαστηρίου για τέτοιες αξιώσεις... Το καστολέριζο έχει χωρικά ύδατα (6 μίλια) αλλά όχι αοζ. Πιο σωστός χάρτης με τις αοζ στην περιοχή είναι αυτός (κάτω χάρτης).

Που σημαίνει ότι αυτός ο θρυλικός αγωγός θα πρέπει να περάσει από τουρκικό βυθό...

Αυτή είναι, λοιπόν, η δεύτερη λεπτομέρεια του ελληνο-ισραηλινού ονείρου, βασικά απ’ την μεριά της Αθήνας (το Τελ Αβίβ δεν είναι ηλίθιο!): *ενάντια στην τουρκία.*

Στο σύνολο: ένα ripedream *ενάντια στην παλαιστίνη και στην τουρκία!*

(Παρεπιπτόντως μπορείτε να δείτε πόσο μικρότερη είναι η κυπριακή αοζ με βάση την διεθνή νομοθεσία, και γιατί η Άγκυρα έχει δίκιο που τα παίρνει για διάφορα “ελληνοκυπριακά” οικόπεδα που μόνο ελληνοκυπριακά δεν είναι...)

Αν προσθέσει κανείς ότι το Τελ Αβίβ θέλει να φάει ένα μέρος απ’ την αοζ του λιβάνου, και ότι υπάρχουν φήμες και εκτιμήσεις για μεγάλα κοιτάσματα φυσικού αερίου στην συριακή αοζ, μπορεί να καταλάβει την *πραγματική θέση που έχει η ελληνο-ισραηλινή συμμαχία σε ότι αφορά το φυσικό αέριο: είναι*

- πολεμοχαρής•
- αντιπαλαιστινιακή•
- αντιτουρκική•
- αντιιρανική•
- φιλοαμερικανική•
- μέσα στον 4ο παγκόσμιο πόλεμο...

Είναι σαφές τώρα γιατί το ελληνικό κράτος / παρακράτος κάνει αυτά που κάνει στη συμμαχία του με το ισραηλινό ρατσιστικό κράτος: συμβάλλει στην διαρκή εκπαίδευση της ισραηλινής αεροπορίας, κάνει πλάτες στο τελ Αβίβ σε διεθνείς οργανισμούς όσο μπορεί, αρνείται να υπογράψει μια λογική συμφωνία με την Άγκυρα που να επιβεβαιώνει ότι το Καστελόριζο δεν έχει αοζ, αρνείται στους τουρκοκύπριους δικαιώματα απ’ την εκμετάλλευση των όποιων κοιτασμάτων στα νότια, κλπ κλπ.

Στην πραγματικότητα όμως αυτός ο αγωγός θα μείνει όνειρο. Δεν θα κατασκευαστεί. Πρώτον γιατί το τουρκικό κράτος έχει νόμιμα δικαιώματα στην ανατολική Μεσόγειο, και δεν πρόκειται να παραιτηθεί απ’ αυτά για τα “όμορφα μάτια της Αθήνας”. Δεύτερον επειδή είναι πολύ δύσκολη και ακριβή κατασκευή. Τα βάθη στα οποία θα πρέπει να ακουμπήσει αυτός ο αγωγός είναι πολύ μεγάλα, φτάνουν και τα 3,5 χιλιόμετρα, και οι πιέσεις του νερού σ’ αυτά τα βάθη είναι πολύ μεγάλες. Και τρίτον επειδή σχεδιάζεται ένα λιγότερο φιλόδοξο σχέδιο: απ’ το Ισραήλ (κι αν υπάρχει κάτι κι απ’ τη νότια Κύπρο) με αγωγούς το γκάζι θα πηγαίνει στην Αίγυπτο, που έχει όχι ένα αλλά δύο εγκαταστάσεις υδροποίησης. Και από εκεί θα φορτώνεται σε πλοία lng.

Φυσικά έτσι θα ακριβύνει πολύ... Και να δούμε αν και ποιοι θα ενδιαφέρονται να το αγοράσουν.

Σαν επίλογο θα δούμε ένα 12λεπτο βίντεο. Είναι σαν κολάζ, και κάνει οπτική ανακεφαλαίωση όσων είπαμε.